

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 20. srpnja 2022.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0210(COD)

11554/22
ADD 1

ENV 768
STATIS 31
ECO 72
FIN 842
CODEC 1160

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	20. srpnja 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 329 final
Predmet:	PRILOG Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2011 u pogledu uvođenja novih modula ekonomskih računa okoliša

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 329 final.

Priloženo: COM(2022) 329 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.7.2022.
COM(2022) 329 final

ANNEX

PRILOG

**Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća
o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2011 u pogledu uvođenja novih modula ekonomskih
računa okoliša**

PRILOG
„PRILOG VII.
RAČUNI ŠUMA

Odjeljak 1.

CILJEVI

U računima šuma bilježe se i prikazuju podaci o šumskim resursima i gospodarskim djelatnostima u šumarstvu i industriji sječe drva na način koji je potpuno usklađen s podacima koji se šalju na temelju Europskog sustava računa (ESA). Računi šuma pružaju komplementarne informacije i u njima se upotrebljavaju koncepti prilagođeni posebnom karakteru šuma, šumarstva i industrije sječe drva.

U ovom su Prilogu utvrđeni podaci koje države članice trebaju prikupljati, pripremati, dostavljati i ocjenjivati za račune šuma.

Odjeljak 2.

OBUHVAT

U računima šuma bilježe se zalihe i tokovi šumskih resursa (pošumljena zemljišta i drvena građa) te gospodarske djelatnosti u šumarstvu i industriji sječe drva, među ostalim proizvodnja oblog drva te iskorištavanje i skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata.

Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju račune šuma u skladu sa značajkama opisanima u ovom odjeljku.

- (1) **Računi imovine za pošumljena zemljišta i drvenu građu.** Pošumljeno zemljište definira se kao skup triju točaka u nastavku.
 - (a) Šuma iz koje se može dobivati drvo: šume u kojima okolišna, socijalna ili gospodarska ograničenja nemaju znatan učinak na trenutačnu ili potencijalnu opskrbu drvom. Ta ograničenja mogu se temeljiti na pravnim pravilima, odlukama upravitelja/vlasnika ili drugim razlozima.
 - (b) Šuma iz koje se ne može dobivati drvo predstavlja sve šume za koje se smatra da nisu dostupne za opskrbu drvom u skladu s točkom (a). To su šume u kojima okolišna, socijalna, gospodarska ili pravna ograničenja onemogućuju bilo kakvu značajnu opskrbu drvom. To uključuje (a) šume s pravnim ograničenjima ili ograničenjima koja proizlaze iz drugih političkih odluka kojima se u potpunosti isključuje ili znatno ograničava opskrba drvom zbog razloga kao što su očuvanje okoliša ili bioraznolikosti (zaštitna šuma, nacionalni parkovi, prirodni rezervati i druga zaštićena područja kao što su ona od posebnog okolišnog, znanstvenog, povijesnog, kulturnog ili duhovnog interesa); (b) šume u kojima je fizička proizvodnja ili kvaliteta drva na preniskoj razini ili su troškovi prikupljanja i prijevoza previsoki da bi se opravdalo prikupljanje drva, osim povremene sječe za vlastitu potrošnju.
 - (c) Drugo pošumljeno zemljište.

„Šuma” se definira kao zemljište koje obuhvaća više od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. To ne uključuje zemljište koje se upotrebljava prvenstveno kao poljoprivredno zemljište ni drveće u gradskim okruženjima kao što su gradski parkovi, ulice i vrtovi.

„Drugo pošumljeno zemljište” definira se kao zemljište koje nije kategorizirano kao šuma i obuhvaća više od 0,5 hektara; s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje od 5 % do 10 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*; ili zemljište kod kojeg je više od 10 % površine obraslo grmljem, šibljem i drvećem. To ne uključuje zemljište koje se upotrebljava prvenstveno kao poljoprivredno zemljište ni drveće u gradskim okruženjima kao što su gradski parkovi, ulice i vrtovi.

„Godišnji neto porast drvene građe” definira se kao prosječna godišnja stopa rasta živog drveća. Izračunava se iz zaliha živog drveća (neposječeno drvo) dostupnih na početku godine minus prosječni godišnji mortalitet.

„Uklanjanja” se definiraju kao količina cjelokupnog drveća, živog ili mrtvog, koje je posječeno i uklonjeno iz šume, s drugog pošumljenog zemljišta ili drugih mjesta sječe. To uključuje neprodano oblo drvo koje se skladišti uz cestu na rubu šume. To uključuje i prirodne gubitke koji su nadoknađeni, uklanjanja drva koje je ranije posječeno tijekom godine, uklanjanja drva bez stabla (kao što su panjevi i grane) i uklanjanje drveća koje je uništeno ili oštećeno prirodnim uzrocima (odnosno prirodni gubici), npr. zbog požara, vjetra, insekata i bolesti. To ne uključuje nedrvnu biomasu ni drvo koje je ostavljeno u šumi i nije uklonjeno tijekom godine, npr. panjevi, grane, krošnje i ostaci kod sječe (otpad kod prikupljanja).

„Nepovratni gubici” definiraju se kao ostaci kod sječe i svi ostaci vjetroizvale koji se ne mogu ukloniti iz šume, kao i drvna građa koja je izgubljena u šumskim požarima.

- (2) **Ekonomski računi u kojima se izvješćuje o gospodarskim djelatnostima u šumarstvu i industriji sječe drva.** Šumarstvo i industrija sječe drva definiraju se kao lokalne jedinice prema vrsti djelatnosti (lokalni JVD) koje obavljaju djelatnosti kategorizirane pod NACE Rev. 2 odjeljak A02.

Izvješćuje se o sljedećim značajkama u skladu s definicijama ESA-e:

- output,
 - od čega: output za vlastitu krajnju uporabu,
- intermedijarna potrošnja,
- bruto dodana vrijednost,
- potrošnja fiksnog kapitala,
- ostali porezi na proizvodnju,
- ostale subvencije na proizvodnju,
- naknade zaposlenicima,
- bruto investicije u fiksni kapital i stjecanje umanjeno za otuđenje nefinancijskih neproizvodnih sredstava,
- promjene u inventaru,
- kapitalni transferi.

Države članice izvješćuju o zaposlenosti u šumarstvu i industriji sječe drva u tisućama godišnjih jedinica rada (GJR) kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 138/2004 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

Odjeljak 4.

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVLJANJA

- (1) Statistički se podaci sastavljaju se i dostavljaju jednom godišnje.
- (2) Statistički podaci dostavljaju se u roku od 21 mjeseca od kraja referentne godine.
- (3) Kako bi zadovoljila potrebe korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, Komisija (Eurostat) izrađuje procjene ukupnih iznosa na razini EU-a za glavne agregate ovog modula čim na raspolaganju ima dovoljno podataka o pojedinačnim zemljama. Kad god je to moguće, Komisija (Eurostat) izrađuje i objavljuje procjene podataka koje države članice nisu dostavile u roku utvrđenom u točki 2.
- (4) Prva je referentna godina 2023.
- (5) Države članice pri prvom dostavljanju podataka uključuju godišnje podatke od 2022. do prve referentne godine.
- (6) Pri svakom sljedećem dostavljanju podataka Komisiji države članice dostavljaju godišnje podatke za godine $n-2$, $n-1$ i n , pri čemu je n referentna godina. Države članice ponovno dostavljaju podatke za godine od 2022. nadalje svaki put kad se podaci izmijene. Države članice mogu dostaviti dostupne podatke za godine prije 2022.

Odjeljak 5.

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

Za značajke iz odjeljka 3. izvješćuje se o sljedećim podacima:

- (1) Površina pošumljenog zemljišta, raščlanjena na:
 - šume iz kojih se može dobivati drvo,
 - šume iz kojih se ne može dobivati drvo,
 - drugo pošumljeno zemljište.

Svaka od tih kategorija dodatno se raščlanjuje na:

- početnu površinu na početku referentne godine,
- pošumljavanje i druga povećanja,
- krčenje šuma i druga smanjenja,
- statističku reklasifikaciju,

¹ Uredba (EZ) br. 138/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. prosinca 2003. o ekonomskim računima u poljoprivredi na području Zajednice (SL L 33, 5.2.2004., str. 1.).

- završnu površinu na kraju referentne godine.

Podaci se dostavljaju u tisućama hektara.

(2) Količina drvene građe, raščlanjena na:

- šume iz kojih se može dobivati drvo,
- šume iz kojih se ne može dobivati drvo,
- drugo pošumljeno zemljište.

Šume iz kojih se može dobivati drvo dodatno se raščlanjuju na:

- početne zalihe na početku referentne godine,
- neto porast,
- uklanjanja,
- nepovratne gubitke,
- statističku reklasifikaciju,
- izravnavajuće stavke,
- završne zalihe na kraju referentne godine.

Šume iz kojih se ne može dobivati drvo i drugo pošumljeno zemljište dodatno se raščlanjuju na:

- početne zalihe na početku referentne godine,
- uklanjanja,
- druge promjene (od početnih do završnih zaliha),
- završne zalihe na kraju referentne godine.

Podaci se dostavljaju s korom, u tisućama m³.

(3) Vrijednost drvene građe, raščlanjena na:

- šume iz kojih se može dobivati drvo,
- šume iz kojih se ne može dobivati drvo,
- drugo pošumljeno zemljište.

Šume iz kojih se može dobivati drvo dodatno se raščlanjuju na:

- početne zalihe na početku referentne godine,
- neto porast,
- uklanjanja,
- nepovratne gubitke,
- revalorizaciju,
- statističku reklasifikaciju,
- izravnavajuće stavke,
- završne zalihe na kraju referentne godine.

Šume iz kojih se ne može dobivati drvo i drugo pošumljeno zemljište dodatno se raščlanjuju na:

- početne zalihe na početku referentne godine,
- uklanjanja,
- druge promjene (od početnih do završnih zaliha),
- završne zalihe na kraju referentne godine.

Podaci se dostavljaju u milijunima nacionalne valute.

(4) Output iz odjeljka 3. za ekonomske se račune dostavlja u skladu sa sljedećom raščlambom, a proizvodi se definiraju prema klasifikaciji proizvoda po djelatnostima verzije 2.1.:

- sadnice šumskog drveća (proizvod 02.10.11) i sjemenje šumskog drveća (proizvod 02.10.12),
- šumsko drveće, definirano kao zbroj neto porasta drvne građe u kultiviranim šumama (proizvod 02.10.30) i prodaje drvne građe iz nekultiviranih šuma,
- grubo obrađeno drvo (proizvod 02.20.1), koje se sastoji od sljedećih stavki o kojima se izvješćuje u dva zasebna retka:
 - (a) ogrjevnog drva (proizvodi 02.20.14 i 02.20.15);
 - (b) trupaca, odnosno zbroja trupaca četinjača (proizvod 02.20.11), trupaca listača, osim tropskog drveća (proizvod 02.20.12) i trupaca tropskog drveća (proizvod 02.20.13),
- šumski plodovi i proizvodi, osim drva (proizvod 02.30),
- usluge karakteristične za djelatnosti šumarstva i sječe drva definirane kao usluge rasadnika šumskog drveća (proizvod 02.10.2), pomoćne usluge u šumarstvu (proizvod 02.4) i sve druge usluge koje pruža lokalna jedinica prema vrsti djelatnosti (JVD) u šumarskoj industriji,
- ostali proizvodi iz povezanih sporednih djelatnosti u lokalnom JVD-u, kao što su gljive i tartufi (01.13.8), ostalo bobičasto voće i drugo voće roda *Vaccinium* d.n. (01.25.19), prirodni kaučuk (01.29.10), ostalo grubo obrađeno drvo, uključujući nacijepane štapove i kolce (16.10.39.), drveni ugljen (20.14.72.), usluge prirodnih rezervata, uključujući usluge zaštite divljih životinja (91.04.12) i svi drugi proizvodi koje proizvodi lokalni JVD.

Intermedijarna potrošnja šumarstva i industrije sječe drva iz odjeljka 3. dostavlja se u skladu sa sljedećom raščlambom i proizvodi se definiraju prema klasifikaciji proizvoda po djelatnostima verzije 2.1.:

- (a) zbroj sadnica šumskog drveća (proizvod 02.10.11), sjemenja šumskog drveća (proizvod 02.10.12) i šumskog drveća (proizvod 02.10.3) koje se upotrebljava za proizvodnju drvne građe;
- (b) zbroj energije i sredstava za podmazivanje, među ostalim električne energije (proizvod 35.11.10), motornog benzina (proizvod 19.20.21), prirodnog plina, ukapljenog ili u plinovitom stanju (proizvod 06.20.10), ulja za podmazivanje i teških ulja, d. n. (proizvod 19.20.29) i ostali slični proizvodi;

- (c) zbroj usluga karakterističnih za djelatnosti šumarstva i sječe drva, među ostalim usluga rasadnika šumskog drveća (proizvod 02.10.2), pomoćnih usluga u šumarstvu (proizvod 02.4) i svih drugih usluga koje pruža lokalni KAU u šumarstvu i industriji sječe drva;
- (d) drugi proizvodi i usluge koji nisu uključeni ni u koju od prethodno navedenih varijabli intermedijarne potrošnje.

Promjene u inventaru šumarstva i industrije sječe drva iz odjeljka 3. dostavljaju se u skladu sa sljedećom raščlambom:

- promjene u proizvodnji kultivirane biološke imovine u tijeku,
- sve druge promjene u inventaru.

Sve se značajke dostavljaju u milijunima nacionalne valute.

Odjeljak 6.

NAJDULJE TRAJANJE PRIJELAZNIH RAZDOBLJA

Najdulje trajanje prijelaznog razdoblja za primjenu odredbi ovog Priloga je dvije godine od prvog roka dostavljanja.

PRILOG VIII.
RAČUNI SUBVENCIJA ZA OKOLIŠ I SLIČNIH TRANSFERA

Odjeljak 1.

CILJEVI

U računima subvencija za okoliš i sličnih transfera bilježe se i predstavljaju podaci o tekućim i kapitalnim transferima namijenjenima za podupiranje aktivnosti zaštite okoliša i prirodnih resursa, uključujući proizvodnju i upotrebu ekoloških proizvoda, na način koji je usklađen s konceptima i definicijama Europskog sustava računa (ESA 2010.).

U ovom su Prilogu utvrđeni podaci koje države članice trebaju prikupljati, pripremati, dostavljati i ocjenjivati za račune subvencija za okoliš i sličnih transfera. Ti se podaci upotrebljavaju i za prikupljanje nacionalnih izdataka za zaštitu okoliša kako je utvrđeno u Prilogu IV.

Odjeljak 2.

OBUHVAT

U računima subvencija za okoliš i sličnih transfera bilježe se nepovratna plaćanja koja opća država isplaćuje drugim institucionalnim sektorima (u okviru domaćeg gospodarstva i u ostatku svijeta) i koja isplaćuju nerezidenti (ostatak svijeta) u svrhu zaštite okoliša ili smanjenja uporabe i iskorištavanja prirodnih resursa.

Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju račune subvencija za okoliš i sličnih transfera u skladu sa sljedećim značajkama:

- subvencije (oznaka ESA D.3),
- ostali tekući transferi (oznake ESA D.6 i D.7),
- kapitalni transferi (oznaka ESA D.9).

Svi se podaci dostavljaju u milijunima nacionalne valute.

Odjeljak 4.

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVLJANJA

- (1) Statistički se podaci sastavljaju se i dostavljaju jednom godišnje.
- (2) Statistički podaci dostavljaju se u roku od 24 mjeseca od kraja referentne godine.
- (3) Kako bi zadovoljila potrebe korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, Komisija (Eurostat) izrađuje procjene ukupnih iznosa na razini EU-a za glavne agregate ovog modula čim na raspolaganju ima dovoljno podataka o pojedinačnim zemljama. Kad god je to moguće, Komisija (Eurostat) izrađuje i objavljuje procjene podataka koje države članice nisu dostavile u roku utvrđenom u točki 2.
- (4) Prva je referentna godina 2023.

- (5) Države članice pri prvom dostavljanju podataka uključuju godišnje podatke od 2022. do prve referentne godine.
- (6) Pri svakom dostavljanju podataka Komisiji države članice dostavljaju godišnje podatke za godine $n-2$, $n-1$ i n , pri čemu je n referentna godina. Države članice ponovno dostavljaju podatke za godine od 2022. nadalje svaki put kad se podaci izmijene. Države članice mogu dostaviti dostupne podatke za godine prije 2022.

Odjeljak 5.

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

- (1) Za značajke iz odjeljka 3. podatke dostavlja:
- isplatitelj iz institucionalnog sektora, kako slijedi:
 - opća država,
 - ostatak svijeta,
 - primatelj iz institucionalnog sektora, kako slijedi:
 - opća država,
 - trgovačka društva,
 - kućanstva,
 - neprofitne ustanove koje služe kućanstvima,
 - ostatak svijeta.
- (2) Za svaku navedenu kategoriju izvješćivanja podaci se dostavljaju prema razredima klasifikacije djelatnosti za zaštitu okoliša (CEPA) i klasifikacije djelatnosti upravljanja resursima (CReMA) podijeljenima u sljedeće skupine:
- CEPA 1,
 - CEPA 2,
 - CEPA 3,
 - CEPA 4,
 - CEPA 5,
 - CEPA 6,
 - zbroj CEPA 7, CEPA 8 i CEPA 9,
 - CReMA 10,
 - CReMA 11,
 - CReMA 13,
 - CReMA 13A,
 - CReMA 13B,
 - CReMA 13C,
 - CReMA 14,
 - zbroj CReMA 12, CReMA 15 i CReMA 16.

- (3) Transferi koje su od opće države primila trgovačka društva podijeljeni u skupine po zbroju svih razreda CEPA (CEPA od 1 do 9) i svih razreda CReMA (CReMA od 10 do 16) trebali bi se dodatno podijeliti u skladu s klasifikacijom gospodarskih djelatnosti NACE Rev. 2 kako slijedi:
- NACE A – poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo,
 - NACE B – rudarstvo i vađenje,
 - NACE C – prerađivačka industrija,
 - NACE D – opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija,
 - NACE E – opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada te djelatnosti sanacije okoliša,
 - NACE F – građevinarstvo,
 - NACE G – trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala,
 - NACE H – prijevoz i skladištenje,
 - NACE I–U – ostala područja NACE-a.
- (4) Razredi CEPA iz točaka 2. i 3. utvrđeni su u Prilogu IV.; razredi CReMA utvrđeni su u Prilogu V.

Odjeljak 6.

NAJDULJE TRAJANJE PRIJELAZNIH RAZDOBLJA

Najdulje trajanje prijelaznog razdoblja za primjenu odredbi ovog Priloga je dvije godine od prvog roka dostavljanja.

PRILOG IX.
RAČUNI EKOSUSTAVA

Odjeljak 1.

CILJEVI

U računima ekosustava predstavljaju se podaci o veličini i stanju imovine ekosustava i usluga koje oni pružaju društvu i gospodarstvu. Podaci su u skladu s računovodstvom ekosustava SEEA-e i usklađeni su s podacima koji se šalju na temelju Europskog sustava računa.

U računima ekosustava upotrebljavaju se postojeće informacije kad je to moguće, među ostalim dobivene promatranjem Zemlje, iz izvješća o okolišu i iz drugih izvora podataka.

Odjeljak 2.

OBUHVAT

U računima ekosustava bilježe se veličina i stanje ekosustava te tokovi usluga ekosustava.

Veličina ekosustava prostorne su dimenzije ekosustava na određenom području. Računi veličine ekosustava obuhvaćaju kopnene (uključujući slatkovodne) i morske ekosustave na državnom području.

Stanje ekosustava kvaliteta je ekosustava koja se mjeri prema njegovim abiotičkim, biotičkim i prostornim značajkama po vrstama sustava.

Usluge ekosustava koristi su koje ekosustavi pružaju za gospodarske i druge ljudske aktivnosti. One uključuju i. opskrbu, ii. regulaciju i održavanje te iii. kulturne usluge. U računima usluga ekosustava bilježe se ponuda i uporaba usluga ekosustava koje pružaju ekosustavi na državnom području.

Tematski računi su računi u kojima se podaci organiziraju u skladu s posebnim temama politike kao što su bioraznolikost, klimatske promjene, oceani i gradska područja.

Odjeljak 3.

POPIS ZNAČAJKI

Države članice pripremaju račune ekosustava u skladu sa značajkama u nastavku.

- (1) Računi veličine ekosustava u kojima se bilježe površina i promjena površine svake vrste ekosustava unutar državnog područja. Države članice o računima veličine ekosustava izvješćuju u tisućama hektara.
- (2) Kao dio računa veličine ekosustava matrica pretvorbe u kojoj se bilježe pretvorbe vrsta ekosustava između dvije vremenske točke u hektarima.
- (3) Računi stanja ekosustava u kojima se bilježe značajke ekosustava kako slijedi:
 - (a) za naselja i druga umjetna područja:
 - o zelenim površinama u gradovima te susjednim gradovima i predgrađima izvješćuje se kao postotak ukupne površine, izračunan za cijelu površinu gradova i susjednih naselja i predgrađa, uključujući sve vrste ekosustava na toj površini,

- o koncentraciji lebdećih čestica, promjera do 2,5 µm u gradovima, izvješćuje se u µg/m³ kao nacionalni prosjek za razdoblje izvješćivanja;
- (b) za zemljište pod usjevima:
- o zalihama ugljika zemljišta u površinskom sloju tla izvješćuje se u tonama/ha kao nacionalni prosjek za razdoblje izvješćivanja;
- (c) za travnjake:
- o zalihama ugljika zemljišta u površinskom sloju tla izvješćuje se u tonama/ha kao nacionalni prosjek za razdoblje izvješćivanja;
- (d) za zemljište pod usjevima i travnjake zajedno:
- o zajedničkom indeksu populacije poljskih ptica izvješćuje se kao nacionalni agregirani indeks za razdoblje izvješćivanja;
- (e) za šume i šumska područja:
- o mrtvom drvu izvješćuje se u m³/ha kao nacionalni prosjek za razdoblje izvješćivanja,
 - o gustoći šumskog pokrova izvješćuje se u % kao nacionalni prosjek za razdoblje izvješćivanja;
- (f) za obalne plaže, dine i močvarna područja:
- o udjelu umjetnog nepropusnog pokrova, koji se nalazi u obalnom području koje uključuje ekosustave obale, dine i močvarna područja, izvješćuje se u postocima kao nacionalni prosjek za razdoblje izvješćivanja.

Gradovi te gradovi i predgrađa su lokalne upravne jedinice kategorizirane u skladu s tipologijom stupnja urbanizacije utvrđenom u Uredbi (EU) 2017/2391.

- (4) Računi usluga ekosustava u kojima se bilježe ponuda i uporaba usluga ekosustava u tablicama ponude i uporabe. U tablici ponude bilježi se ponuda usluga ekosustava koje ekosustavi pružaju društvu. U tablici uporabe bilježi se uporaba usluga ekosustava po vrsti uporabe kako je definirano u odjeljku 5.

Tablice ponude i uporabe dostavljaju se u fizičkim jedinicama u nastavku.

(a) Usluge opskrbe

- Opskrba usjeva, definirana kao doprinos ekosustava rastu biljaka koji se približno izračunava na temelju količine požetih usjeva za različite namjene. To uključuje proizvodnju hrane i vlakana, krmne usjeve i energiju te biomasu za pašu, kako je utvrđeno u Prilogu III. tablici A odjeljcima 1.1. i 1.2.
- Oprašivanje, definirano kao doprinos divljih oprašivača u ekosustavu proizvodnji prethodno navedenih usjeva. O doprinosima se izvješćuje u

tonama usjeva ovisnih o oprašivačima koji se mogu povezati s divljim oprašivačima po vrsti usjeva za glavne vrste usjeva ovisnih o oprašivačima, koji se sastoje od voćaka, bobica, rajčice, uljarice i „drugo”.

- Opskrba drva, koja je definirana kao doprinos ekosustava rastu drveća i druge drvene biomase, dostavlja se kao neto porast kako je definirano u Prilogu VII. s korom i u tisućama m³.

(b) Usluge regulacije i održavanja

- Filtriranje zraka definira se kao doprinos ekosustava filtriranju onečišćujućih tvari u zraku putem taloženja, upijanja, fiksiranja i pohrane onečišćujućih tvari u komponente ekosustava (posebno drveće). Time se smanjuju štetni učinci onečišćujućih tvari. O doprinosima se izvješćuje u tonama adsorbiranih lebdećih čestica.
- Globalna regulacija klime definira se kao doprinos ekosustava smanjenju koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi uklanjanjem (neto sekvestracija) ugljika iz atmosfere i zadržavanjem (pohrana) ugljika u ekosustavima. O doprinosima se izvješćuje u tonama neto sekvestracije ugljika i tonama organskog ugljika pohranjenog u kopnenim ekosustavima, među ostalim iznad zemlje i ispod zemlje u prvih 0,3 metara tla (među ostalim u tresetištima).
- Lokalna regulacija klime definira se kao doprinos ekosustava regulaciji okolnih atmosferskih uvjeta u gradskim područjima putem vegetacije koja poboljšava životne uvjete ljudi i podupire gospodarsku proizvodnju. To se izražava i priopćuje kao smanjenje temperature u gradovima kao posljedica gradske vegetacije u stupnjevima Celzija na dane kad je temperatura iznad 25 stupnjeva Celzija.

(c) Kulturne usluge

- Usluge povezane s turizmom koje se temelje na prirodi definiraju se kao doprinos ekosustava, posebno na temelju biofizičkih značajki i kvaliteta ekosustava, koji omogućuje ljudima da upotrebljavaju okoliš i u njemu uživaju putem izravnih, *in situ*, fizičkih i iskustvenih interakcija s okolišem. O tim se doprinosima izvješćuje kao broj noćenja u hotelima, hostelima, kampovima itd. koja se mogu pripisati posjetima ekosustavima.

(5) U računima ekosustava upotrebljava se sljedeća tablica vrsta ekosustava:

Kategorija	Vrsta ekosustava
1.	Naselja i druga umjetna područja
2.	Zemljište pod usjevima
3.	Travnjaci (pašnjaci, poluprirodni i prirodni travnjaci)
4.	Šume i šumska područja
5.	Vrištine i grmlje
6.	Ekosustavi s oskudnom vegetacijom
7.	Kopnena močvarna područja
8.	Rijeke i kanali
9.	Jezera i akumulacije
10.	Morske uvale i prijelazne vode
11.	Obalne plaže, dine i močvarna područja

Odjeljak 4.

PRVA REFERENTNA GODINA, UČESTALOST I ROKOVI DOSTAVLJANJA

- (1) Statistički podaci pripremaju se i dostavljaju:
 - svake tri godine za račune veličine i stanja ekosustava. Podaci upućuju na reprezentativni prosjek u referentnoj godini i matricu pretvorbe za promjenu tijekom te tri godine između dvije referentne godine;
 - svake godine za račune usluga ekosustava.
- (2) Statistički podaci dostavljaju se u roku od 24 mjeseca od kraja referentne godine.
- (3) Kako bi zadovoljila potrebe korisnika za potpunim i pravovremenim skupovima podataka, Komisija (Eurostat) izrađuje procjene ukupnih iznosa na razini EU-a čim na raspolaganju ima dovoljno podataka o pojedinačnim zemljama. Kad god je to moguće, Komisija (Eurostat) izrađuje i objavljuje procjene podataka koje države članice nisu dostavile u roku utvrđenom u točki 2.
- (4) Prva je referentna godina 2024. Za matricu pretvorbe prva je referentna godina 2027.
- (5) Države članice pri prvom dostavljanju podataka uključuju podatke od 2024. za račune veličine i stanja te za tablice ponude i uporabe usluga ekosustava u fizičkim jedinicama. Za matricu pretvorbe podaci pokazuju promjene od 2024. do 2027.
- (6) Pri svakom sljedećem dostavljanju podataka Komisiji države članice dostavljaju godišnje podatke o uslugama ekosustava za godine $n-1$ i n , a podatke o računima veličine i stanja za godine $n-3$ i n , pri čemu je n referentna godina. Države članice ponovno dostavljaju podatke od 2024. nadalje svaki put kad se podaci izmijene. Države članice mogu dostaviti dostupne podatke za godine prije 2024.

Odjeljak 5.

TABLICE ZA IZVJEŠĆIVANJE

- (1) Računi veličine ekosustava: pri prvom dostavljanju podataka za sve vrste ekosustava iz odjeljka 3. dostavljaju se podaci za prvu referentnu godinu. Pri svakom sljedećem dostavljanju podataka dostavljaju se sljedeći podaci:
 - veličina u prethodnoj referentnoj godini,
 - povećanja,
 - smanjenja,
 - veličina u aktualnoj referentnoj godini.

U matrici pretvorbe bilježe se pretvorbe svih vrsta ekosustava iz odjeljka 3. od prethodne do aktualne referentne godine.
- (2) Računi usluga ekosustava: za usluge ekosustava iz odjeljka 3. podaci se dostavljaju u tablicama ponude i uporabe na sljedeći način:

Tablica ponude u kojoj se bilježi godišnja ponuda usluga kako je navedeno u odjeljku 3. za sve vrste ekosustava kako je navedeno u odjeljku 3., osim kategorija 10. i 12.

Tablica uporabe u kojoj se bilježi uporaba usluga ekosustava u skladu sa sljedećom raščlambom:

- intermedijarna potrošnja djelatnosti,
- krajnja potrošnja države,
- krajnja potrošnja kućanstava,
- bruto investicije,
- izvoz.

- (3) Država članica ne mora dostavljati podatke ako njezina ukupna površina zemljišta ne prelazi 0,1 % ukupne površine zemljišta EU-a.

Odjeljak 6.

NAJDULJE TRAJANJE PRIJELAZNIH RAZDOBLJA

Najdulje trajanje prijelaznog razdoblja za primjenu odredbi ovog Priloga je dvije godine od prvog roka dostavljanja.”